

แนวทางการขับเคลื่อนธนาคารขยะ (Recyclable Waste Bank)

ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๐.๔/ว๓๖๕

ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗

๑. วัตถุประสงค์ของการขับเคลื่อน

กระทรวงมหาดไทยได้จัดงานประกาศความสำเร็จการจัดตั้งธนาคารขยะภายใต้หุ้นส่วนการพัฒนาระหว่าง สหประชาชาติ ประจำประเทศไทย กระทรวงมหาดไทย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๗ ณ ห้องประชุม ESCAP Hall ชั้น ๒ ศูนย์ประชุมสหประชาชาติ กรุงเทพมหานคร โดยกระทรวงมหาดไทยได้ประกาศความสำเร็จของการจัดตั้งธนาคารขยะครบทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๗,๗๗๓ แห่ง มีธนาคารขยะ จำนวน ๑๔,๖๕๘ แห่ง มีสมาชิกธนาคารขยะหมู่บ้าน/ชุมชน จำนวน ๖๙๙,๗๒๓ คน มีปริมาณขยะที่ขายได้ จำนวน ๑,๓๖๑,๑๘๖.๕๖ ตัน ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้กำหนดแนวทางในการขับเคลื่อนการดำเนินงานธนาคารขยะในระยะต่อไป ดังนี้

๑.๑ ขับเคลื่อนธนาคารขยะให้เกิดความยั่งยืน และขยายผลจำนวนธนาคารขยะให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ และสร้างความเข้มแข็งให้กับธนาคารขยะ ผ่านการจัดประชุมถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการบริหารธนาคารขยะ และคณะทำงานธนาคารขยะชุมชน/หมู่บ้าน

๑.๒ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินการธนาคารขยะให้ประชาชนเห็นคุณค่าและให้ความสำคัญในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกของธนาคารขยะ โดยให้มีการเปิดรับสมัครสมาชิกธนาคารขยะหมู่บ้าน/ชุมชนเพิ่มขึ้นให้ได้ จำนวน ๑๐ ล้านคน ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๘

๒. เป้าหมายการขับเคลื่อน

๒.๑ มีธนาคารขยะหมู่บ้าน/ชุมชนเพิ่มขึ้น (ค่าเป้าหมาย: ทุกหมู่บ้าน/ชุมชนเข้าร่วมหรือจัดตั้งธนาคารขยะ)

๒.๒ มีสมาชิกของธนาคารขยะหมู่บ้าน/ชุมชนเพิ่มขึ้น (ค่าเป้าหมาย: มีสมาชิกธนาคารขยะหมู่บ้าน/ชุมชน จำนวนรวม ๑๐ ล้านคน ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๘)

๓. แนวทางการขับเคลื่อน

แนวทาง	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เป้าหมาย												
<p>๑. การประชุมถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการบริหารธนาคารขยะและคณะทำงานธนาคารขยะชุมชน/หมู่บ้าน</p>	<p>(๑) ให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดร่วมกับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบ ธนาคารขยะต้นแบบของจังหวัด และภาคเอกชนที่รับซื้อขยะในพื้นที่ จัดประชุมถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการบริหารธนาคารขยะ และคณะทำงานธนาคารขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่</p> <p><u>ตัวอย่าง</u></p> <table border="1" data-bbox="414 817 1117 1444"> <thead> <tr> <th>องค์ความรู้</th> <th>หน่วยงานถ่ายทอดองค์ความรู้</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>- การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการลด และคัดแยกขยะครัวเรือน</td> <td>- สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด - สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด</td> </tr> <tr> <td>วิธีการคัดแยกขยะรีไซเคิล และประโยชน์ของการคัดแยกขยะรีไซเคิล</td> <td>- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด - ภาคเอกชนที่รับซื้อขยะในพื้นที่</td> </tr> <tr> <td>การบริหารจัดการธนาคารขยะ และการจัดสวัสดิการ</td> <td>- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบ - ธนาคารขยะต้นแบบของจังหวัด</td> </tr> <tr> <td>การจัดเก็บ การขนถ่ายขยะรีไซเคิล และการจัดจำหน่ายขยะรีไซเคิล</td> <td>- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบ - ธนาคารขยะต้นแบบของจังหวัด</td> </tr> <tr> <td>ประโยชน์ของการเข้าร่วมเป็นสมาชิกธนาคารขยะ</td> <td>- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบ - ธนาคารขยะต้นแบบของจังหวัด</td> </tr> </tbody> </table> <p>(๒) รูปแบบการดำเนินการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สามารถพิจารณาจัดการประชุมได้ทั้งในระดับจังหวัด ระดับอำเภอ หรือระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งสามารถดำเนินการในรูปแบบการฝึกอบรม หรือการประชุม ณ สถานที่ที่จังหวัดกำหนด หรือการประชุมผ่านระบบออนไลน์ - กรณีการประชุมผ่านระบบออนไลน์ สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดสามารถประสานศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศท้องถิ่น เพื่อขอใช้งานระบบการประชุมออนไลน์ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้จากสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด 	องค์ความรู้	หน่วยงานถ่ายทอดองค์ความรู้	- การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการลด และคัดแยกขยะครัวเรือน	- สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด - สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด	วิธีการคัดแยกขยะรีไซเคิล และประโยชน์ของการคัดแยกขยะรีไซเคิล	- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด - ภาคเอกชนที่รับซื้อขยะในพื้นที่	การบริหารจัดการธนาคารขยะ และการจัดสวัสดิการ	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบ - ธนาคารขยะต้นแบบของจังหวัด	การจัดเก็บ การขนถ่ายขยะรีไซเคิล และการจัดจำหน่ายขยะรีไซเคิล	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบ - ธนาคารขยะต้นแบบของจังหวัด	ประโยชน์ของการเข้าร่วมเป็นสมาชิกธนาคารขยะ	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบ - ธนาคารขยะต้นแบบของจังหวัด	<p><u>ตัวชี้วัด</u></p> <p>มีการจัดประชุมถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับทุกธนาคารขยะที่อยู่ในเขตพื้นที่จังหวัด</p> <p><u>กำหนดการรายงานข้อมูลให้ สส.</u></p> <p>- จังหวัดรายงาน สส. ภายในวันที่ ๔ มิ.ย. ๖๗</p> <p>- แบบรายงาน</p> <p>- ช่องทางการรายงาน</p>
องค์ความรู้	หน่วยงานถ่ายทอดองค์ความรู้													
- การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการลด และคัดแยกขยะครัวเรือน	- สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด - สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด													
วิธีการคัดแยกขยะรีไซเคิล และประโยชน์ของการคัดแยกขยะรีไซเคิล	- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด - ภาคเอกชนที่รับซื้อขยะในพื้นที่													
การบริหารจัดการธนาคารขยะ และการจัดสวัสดิการ	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบ - ธนาคารขยะต้นแบบของจังหวัด													
การจัดเก็บ การขนถ่ายขยะรีไซเคิล และการจัดจำหน่ายขยะรีไซเคิล	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบ - ธนาคารขยะต้นแบบของจังหวัด													
ประโยชน์ของการเข้าร่วมเป็นสมาชิกธนาคารขยะ	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบ - ธนาคารขยะต้นแบบของจังหวัด													

แนวทาง	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เป้าหมาย
	<p>ไปยังสำนักงาน/ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ โดยขอความร่วมมือให้คณะกรรมการบริหารธนาคารขยะ และ คณะทำงานธนาคารขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่เข้าร่วมการประชุม ณ สถานที่ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนด</p>	
<p>๒. การจัดตั้งธนาคารขยะทุกหมู่บ้าน/ชุมชน หรือ มีสมาชิกธนาคารขยะจากทุกหมู่บ้าน/ชุมชน</p>	<p>(๑) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และการสร้างภาคีเครือข่าย</p> <ul style="list-style-type: none"> - โดยให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานธนาคารขยะหมู่บ้าน/ชุมชนในพื้นที่ ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น วิทยุกระจายเสียง สื่อออนไลน์ของท้องถิ่น (ไลน์ เฟซบุ๊ก เว็บไซต์) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างการรับรู้ และความร่วมมือของชุมชนเกี่ยวกับการดำเนินงานธนาคารขยะ ให้ประชาชนเห็นคุณค่าและให้ความสำคัญในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกของธนาคารขยะ - สร้างภาคีเครือข่ายการทำงานในระดับพื้นที่ อาทิ นายอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และอาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก (อถล.) โดยลงพื้นที่ ประชาสัมพันธ์แบบเชิงรุก “เคาะประตูบ้าน” เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ พูดคุย ทำความเข้าใจในการคัดแยกขยะรีไซเคิลในแต่ละครัวเรือน รวมถึงการชี้แจงวันที่มีการดำเนินธนาคารขยะของชุมชน ราคาการรับซื้อขยะรีไซเคิล หรือสวัสดิการที่จะได้รับการเป็นสมาชิกธนาคารขยะ โดยมุ่งเน้นให้เกิดแรงจูงใจให้ประชาชนสมัครเข้าร่วมเป็นสมาชิกเพิ่มขึ้น และกระตุ้นให้สมาชิก เดิมนำขยะรีไซเคิลมาฝากอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความยั่งยืนและขยายผลธนาคารขยะให้ครบทุกหมู่บ้าน/ชุมชนในพื้นที่ 	<p>ตัวชี้วัด</p> <p>อปท. มีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานธนาคารขยะ หมู่บ้าน/ชุมชน ในพื้นที่ ผ่านช่องทางต่าง ๆ</p>

แนวทาง	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เป้าหมาย
	<p>(๒) การส่งเสริมให้ประชาชน และอาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก (อถล.) สมัครเป็นสมาชิกของธนาคารขยะ</p>	<p>ตัวชี้วัด ร้อยละของจำนวนประชาชนที่สมัครเป็นสมาชิกของธนาคารขยะ (ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ เป้าหมายร้อยละ ๑๐)</p> <p>หมายเหตุ วัดผลจากจำนวนประชาชนที่สมัครเป็นสมาชิกของธนาคารขยะหมู่บ้าน/ชุมชน เปรียบเทียบกับจำนวนประชาชนทั้งหมดในเขตพื้นที่ของจังหวัด โดยใช้ข้อมูลเบื้องต้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้บันทึกในระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น</p> <p>https://waste.dla.go.th (ใช้ฐานข้อมูลจำนวนประชาชนจากระบบฯ วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๗)</p>
	<p>(๓) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาจัดตั้งธนาคารขยะให้มีสมาชิกมาจากทุกหมู่บ้าน/ชุมชน โดยอาจพิจารณาจัดตั้งธนาคารขยะเพิ่มเติมให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน/ชุมชน หรือหากมีการตั้งธนาคารขยะเพียงแห่งเดียว ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการส่งเสริมให้ประชาชนในเขตพื้นที่ทุกหมู่บ้าน/ชุมชนสมัครเป็นสมาชิกธนาคารขยะ</p>	<p>ตัวชี้วัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดตั้งธนาคารขยะครบทุกหมู่บ้าน/ชุมชน หรือมีสมาชิกจากทุกหมู่บ้านชุมชน</p>

แนวทาง	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เป้าหมาย
		<p data-bbox="1141 340 1460 421">กำหนดการรายงานข้อมูลให้ สธ.</p> <p data-bbox="1141 430 1364 519">จังหวัดรายงาน สธ. ทุกวันที่ ๑ ของเดือน</p> <p data-bbox="1141 528 1300 564">- แบบรายงาน</p> <p data-bbox="1141 855 1396 891">- ช่องทางการรายงาน</p>